

8.11.2021

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan kunta- ja terveysjaosto

### **Oikeusministeriön lausunto HE 209/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2021 neljänneksi lisätalousarvioksi**

Oikeusministeriön hallinnonalalle ehdotetaan vuoden 2021 neljännessä lisätalousarviossa määrärahojen lisäystä noin 27 milj. euroa. Oikeusministeriön määrärahataso huomioiden vuoden 2021 talousarvio, lisätalousarviot sekä käsillä olevan lisätalousarvioesityksen on noin 1,07 mrd. euroa.

#### **Koronapandemian vaikutukset**

Koronavirustilanne on vaikuttanut monin tavoin oikeusministeriön hallinnonalalla. Koronaan liittyviä lisäyksiä on tehty vuosina vuonna 2020 5,8 milj. euroa ja vuonna 2021 kokonaismäärä kasvaisi neljännen lisätalousarvion myötä 40,5 milj. euroon. Neljäs lisätalousarvioesitys sisältää pandemiaan liittyviä määrärahalisäyksiä 10,6 milj. euroa:

- Tuomioistuimille (25.10.03) 4,07 milj. euroa
- Syyttäjille (25.30.01) 0,75 milj. euroa
- Rikosseuraamuslaitokselle (25.40.01) 5,8 milj. euroa.

Ehdotettu lisärahoitus edesauttaa mm. oikeudenkäyntiasioiden ruuhkanpurkua tuomioistuimissa ja syyttäjillä. Vankiloissa määrärahalla voidaan purkaa vankeusrangaistusten täytäntöönpanoruuhkaa.

Lisäksi yksityisille oikeusavustajille maksettavien korvausten (25.10.50) määrärahatasoon ehdotetaan 12 milj. euron lisäystä, joka aiheutuu muun muassa tuomioistuimien koronaruuhanpurun lisääntyneistä asiamääristä ja sen myötä kasvaneista maksettavista korvausten määristä. Tätä lisäystä ei ole laskettu mukaan edellä esitettyihin koronalisäysten yhteismäärään.

Oikeusministeriön hallinnonalalla koronavaikutukset näkyvät viiveellä ja koronasta aiheutuvat kustannukset ovat mitoitukseltaan suuria suhteutettuna noin 1 mrd. kokoiseen pääluokan kokoon ja niiden kattaminen lisärahoituksella on välttämätöntä. Huolimatta vuoden 2021 tarpeellisesta lisämäärärahoituksesta, oikeusministeriö uskoo koronavaikutusten näkyvän vielä vuosina 2022 ja 2023 hallinnonalalla.

## **Oikeusrekisterikeskus**

Oikeusrekisterikeskuksen (25.01.05) osalta neljäs lisätalousarvioesitys sisältää määrärahalisäysesitykset: 229 000 euroa Rajsa-täytäntöönpanojärjestelmään liittyvät välttämättömät lisätarpeet ennen järjestelmän kokonaisuudistusta, 56 000 euroa rikosrekisterioteluvutusten määrän kasvusta ja sakkolaskurin virheestä aiheutuneen lisätyön korvaamiseen sekä 49 000 euroa järjestelmätyöstä, joka aiheutuu muuntorangaistusten täytäntöönpanon rajoittamistoimista. Esityksessä momentin mitoituksessa vähennyksenä näkyy 300 000 euroa sakon muuntoon liittyvien tietojärjestelmämuutosten siirtyessä myöhempään ajankohtaan.

Vuoden 2021 neljännessä lisätalousarvioesityksessä on myös huomioitu talousarvion sisäinen siirto 525 000 euroa (siirtoa valtiovarainministeriön momentilta 28.70.20 oikeusministeriön momentille 25.01.21), joka mahdollistaa oikeushallinnon käyttövaltuushallinnan kehittämishankkeen toteuttamisen aloittamisen vuonna 2021. Oikeushallinnon käyttövaltuushallinnan kehittämishankkeen tavoitteena on vähentää käyttövaltuushallinnan kuormittavuutta oikeushallinnon virastoille. Kehittämisellä yhtenäistetään käyttövaltuushallintaan liittyviä henkilöstöhallinnon prosesseja ja parannetaan edellytyksiä liittää uusia toimialasidonnaisia palveluja käyttövaltuushallintaan. Hanke kestää vuoteen 2023 saakka.

## **Rikosseuraamuslaitos**

Koronaviruspandemiaan liittyvään vankeusrangaistusten täytäntöönpanoruuhkan purkamiseksi osoitetun määrärahan lisäksi rikosseuraamuslaitokselle (25.40.01) ehdotetaan 3,78 milj. euron määrärahalisäystä johtuen avovankiloiden varallaolokorvauksista, joita maksetaan takautuvasti vuosilta 2016—2019.

## **Tuloarvioiden muutokset**

Ulosottomaksujen tuloarviomitoitusta ehdotetaan muutettavaksi momentilla 12.25.20, koska momentille arvioidaan kertyvän 6 milj. euroa enemmän kuin talousarvion mukaisessa tuloarviossa. Lisäys aiheutuu siitä, että ulosoton maksutulot kasvavat aiemmin arvioidusta perintätuloksen kasvun myötä. Vuoden 2021 arvio tuloarviokertymästä on kokonaisuudessaan 80 milj. euroa.

Lisätiedot:

Yksikönpäällikkö, johtava asiantuntija Niina Puolusmäki p. 02951 50119  
(etunimi.sukunimi@gov.fi)